

Функціонування і розвиток механізмів державного управління

УДК 351.69:346.7

Марушева Олександра Анатоліївна

кандидат юридичних наук,

доцент кафедри публічного адміністрування,

здобувач наукового ступеня доктора наук з державного управління

Міжрегіональна академія управління персоналом

Марушева Александра Анатольевна

кандидат юридических наук,

доцент кафедры публичного администрирования,

соискатель ученой степени доктора наук по государственному управлению

Межрегиональная академия управления персоналом

Marusheva Oleksandra

PhD in Law, Associate Professor of the Department of Public Administration,

Doctoral Research Scholar of the Department of Public Administration

Interregional Academy of Personnel Management

**ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ЕФЕКТИВНОСТІ ДЕРЖАВНОГО МЕХАНІЗМУ
НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН ТА ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ У
БУДІВНИЦТВІ**

**ВЗАИМОСВЯЗЬ ЭФФЕКТИВНОСТИ ГОСУДАРСТВЕННОГО
МЕХАНИЗМА НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ
СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИХ ОТНОШЕНИЙ И
ЭКОНОМИЧЕСКОГО РОСТА В СТРОИТЕЛЬСТВЕ**

**THE INTERRELATION BETWEEN THE EFFECTIVENESS OF THE
STATE LEGAL AND REGULATORY MECHANISM OF SOCIO-
ECONOMIC RELATIONS AND ECONOMIC GROWTH IN
CONSTRUCTION**

Анотація. У статті здійснено аналіз взаємозв'язку ефективності державного механізму нормативно-правового регулювання соціально-економічних відносин та економічного зростання у будівництві, за результатами проведення якого виявлено, що незважаючи на те, що процес оновлення нормативно-правової бази відбувається надто повільно та доволі не системно, певні нормативно-правові акти, що сприяли удосконаленню системи нормативно-правових актів та системи нормативно-технічних актів у будівництві були все ж таки прийняті. Обґрунтовано, що, у 2018 році дещо прискорився процес оновлення Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України нормативної бази у будівництві, а також оновлення старих державних будівельних норм України. У цьому ж році, було переглянуто 27 державних будівельних норм, що стимулювало, у тому числі, підвищення інвестиційної привабливості країни та її позицій у рейтингу «Doing Business», а, також, покращення регулювання господарської діяльності в будівництві: забезпечення підвищення енергоефективності; покращені вимоги до архітектурних та планувальних рішень, до пожежної безпеки у житлових приміщеннях, парковках та гаражах; виключені деякі норми, що містили певні недоліки та фактично призводили до виникнення корупційних ризиків.

Доведено, що процеси оцінки дієвості та ефективності функціонування напрямів розвитку будівництва, у поєднанні із зростанням інвестиційної привабливості, на сьогодні, містять певні неточності та суперечки щодо формування ефективного державного регулювання та контролю щодо створення сприятливих умов для діяльності всіх учасників будівельного ринку, розробки більш розгалужених дієвих інструментів державного контролю, підтримки розвитку будівельного сектору тощо. Це, у свою чергу, визначило необхідність, у рамках дерегуляції будівельного ринку, оптимізації процедури електронної реєстрації декларацій про

готовність об'єктів до експлуатації, спрощення процедури реєстрації декларацій про готовність об'єкта до експлуатації та визначення статусу електронного сервісу як електронного кабінету замовника, а також створення єдиної державної електронної системи у будівництві. В подальшому це дозволить збільшити обсяг використання ресурсів електронного урядування при реєстрації нерухомості та зменшити особисту взаємодію розробників будівельної продукції із органами державного архітектурно-будівельного контролю.

Ключові слова: державне регулювання, державний механізм, регулювання соціально-економічних відносин, будівництво, державний контроль у будівництві, удосконалення процесу будівництва.

Анотація. В статті проведено аналіз взаємозв'язку ефективності державного механізму нормативно-правового регулювання соціально-економічних відносин і економічного росту в будівництві, по результатам проведення якого виявлено, що незважаючи на те, що процес оновлення нормативно-правової бази відбувається надто повільно і досить несистемно, певні нормативно-правові акти, які сприяли вдосконаленню системи нормативно-правових актів і системи нормативно-технічних актів в будівництві були все ж прийняті. Обґрунтовано, що, в 2018 році кілька разів прискорився процес оновлення Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України нормативної бази в будівництві, а також оновлення старих державних будівельних норм України. В тому ж році, було переглянуто 27 державних будівельних норм, що сприяло, в тому числі, підвищенню інвестиційної привабливості країни і її позицій в рейтингу «Doing Business», а також, покращенню регулювання господарської діяльності в

строительстве: обеспечение повышения энергоэффективности; улучшенные требования к архитектурным и планировочным решениям, к пожарной безопасности в жилых помещениях, парковках и гаражах; исключены некоторые нормы, содержащие определенные недостатки и фактически приводящие к возникновению коррупционных рисков.

Доказано, что процессы оценки действенности и эффективности функционирования направлений развития строительства, в сочетании с ростом инвестиционной привлекательности, сегодня, содержат определенные неточности и споры по формированию эффективного государственного регулирования и контроля по созданию благоприятных условий для деятельности всех участников строительного рынка, разработки более разветвленных действенных инструментов государственного контроля, поддержки развития строительного сектора и тому подобное. Это, в свою очередь, определило необходимость, в рамках дерегуляции строительного рынка, оптимизации процедуры электронной регистрации деклараций о готовности объектов к эксплуатации, упрощение процедуры регистрации деклараций о готовности объекта к эксплуатации и определения статуса электронного сервиса в качестве электронного кабинета заказчика, а также создание единой государственной электронной системы в строительстве. В дальнейшем это позволит увеличить объем использования ресурсов электронного управления при регистрации недвижимости и уменьшить личное взаимодействие разработчиков строительной продукции с органами государственного архитектурно-строительного контроля.

Ключевые слова: *государственное регулирование, государственный механизм, регулирования социально-экономических отношений, строительство, государственный контроль в строительстве, совершенствование процесса строительства.*

Summary. *The paper analyzes the interrelation between the effectiveness of the state legal and regulatory mechanism of socio-economic relations and economic growth in construction, the results of which revealed that despite the fact that the process of updating the regulatory framework is too slow and rather non-systematic, nonetheless, certain normative legal acts facilitating the improvement of the whole system of normative legal acts and a system of normative technical acts in construction have been adopted.*

The paper substantiates that the process of updating the regulatory framework for construction initiated by the Ministry of Regional Development, Construction and Housing and Communal Services of Ukraine, as well as the process of updating old state building codes of Ukraine, was slightly accelerated in 2018. In the same year, 27 state building codes were revised, which stimulated, in particular, better investment attractiveness of the country and its Doing Business ranking, as well as improved regulation of construction business activity: ensuring energy efficiency; improved requirements for architectural and planning decisions, for fire safety in dwellings, parking lots and garages; some regulations, containing certain drawbacks and de facto leading to corruption risks, were excluded.

The paper proves that the processes of evaluating effectiveness and efficiency of functioning of the construction growth areas, combined with the increased investment attractiveness, today contain certain inaccuracies and discrepancies regarding the formation of effective state control and regulation as to creating favorable conditions for the operation of all participants of the construction market, developing more diversified efficient state control instruments, supporting the development in the construction sector, etc. Under the construction market deregulation, this, in turn, has determined the need to optimize the procedure for online-registration of Declarations on readiness of the works to operate, to simplify the registration process for Declarations on readiness of the works to operate, and to define the status of the e-service as a

construction project employer's account, as well as to create a single construction government e-system. Further it will allow for increased application of e-government resources in the registration of real estate and reduced in-person interaction between construction product developers and the bodies of state architectural and construction control.

Key words: *state regulation, state mechanism, regulation of socio-economic relations, construction, state construction control, construction process improvement.*

Постановка проблеми. В останні роки зміни, які простежуються у розвитку будівництва в Україні, прискорили процес залучення інвестицій, але були недостатніми для значного покращення рівня життя населення. Довіра громадян до влади у будівництві зменшилась. У цьому контексті, визначено, що побудова послідовної та комплексної нормативної бази та ефективної системи функціонування галузі державного управління у сфері будівельної діяльності забезпечить для розвитку галузі будівництва, створення безпечного і комфортного середовища проживання для населення та призведе до поступового подолання корупції у державному секторі. Сьогодні, політика уряду у сфері будівництва повинна бути спрямована на забезпечення високого рівня життя громадян та створення ефективних фінансових, економічних, технічних, організаційних та правових механізмів для поліпшення соціально-економічного та просторового розвитку регіонів та населених пунктів, а також держави в цілому.

Аналіз останніх публікацій за проблематикою. Найбільш ґрунтовні теоретичні дослідження соціально-економічних відносин у будівництві були проведені такими фахівцями із державного управління як: К. Волинка, А. Воробйов, А. Гаврилов, О. Непомнящий, Ю. Прав, Р. Рудницька, О. Хуснутдінов, П. Шестопапов, Л. Шутенко та ін. Однак, у сфері державного управління в Україні спостерігається нечітке визначення кола

повноважень органів державної влади та місцевого самоврядування, що відповідають за прийняття відповідних актів, здійснюють контроль та мають інші повноваження у галузі будівництва, у тому числі, надають адміністративні послуги під час отримання дозвільної документації, що вказує на неефективність державного механізму нормативно-правового регулювання соціально-економічних відносин та економічного зростання у будівництві та потребує аналізу його відповідних аспектів.

Формулювання цілей (мети) статті. Мета дослідження полягає у вивченні основ взаємозв'язку ефективності державного механізму нормативно-правового регулювання соціально-економічних відносин та економічного зростання у будівництві.

Виклад основного матеріалу. Державне управління будівництвом вимагає розгляду всього спектру питань, пов'язаних з просторовим розвитком та плануванням територій на національному, регіональному та місцевому рівнях [1]. В будь-якій країні світу будівельний сектор передбачає багатогалузеву структуру, яка поєднує підприємства будівельної галузі, підрядників, спеціалізовані організації, власників відповідних елементів інженерної інфраструктури та багатьох інших учасників ринку. Цей сектор економіки характеризується як такий, що поєднує багато матеріаломістких та тривалих процесів, необхідних для створення будівель, споруд та комплексів, адже потрібні великі фінансові, матеріальні та людські ресурси, а це, в свою чергу, викликає потребу у створенні та функціонуванні ефективної, економічної, соціально-спрямованої та дієвої політики, що буде спрямована на усунення непрозорості, складності та неконтрольованості будівельних процесів. На рис. 1. систематизовано пріоритетні напрями розвитку будівельної галузі.

Рис. 1. Напрями розвитку будівництва

Продовжуючи думку щодо напрямів розвитку будівництва зазначимо, що процеси оцінки дієвості та ефективності їх державного функціонування, на сьогодні, містять певні неточності та суперечки щодо формування ефективного державного контролю та регулювання, створення сприятливих умов для діяльності всіх учасників будівельного ринку, розробки інструментів державного контролю, підтримки розвитку будівельного сектору тощо, а це, в свою чергу, обумовлено розбіжностями між теорією та практичною діяльністю [2].

Державна політика виступає основною формою державного впливу на соціально-економічний розвиток країни та визначається як відносно стабільна, організована та цілеспрямована діяльність органів державної влади стосовно певного питання чи комплексу питань, через вирішення яких органи державної влади, прямо чи опосередковано, впливають на

життя суспільства. При цьому, деякими науковцями державна політика визначається як певний «напрямок дій», які не стосуються конкретного питання, тобто здійснюються органом влади, або його уповноваженими представниками, через низку регулюючих законів та заходів. Однак, на нашу думку, державна політика у галузі будівництва повинна не лише визначати правові рамки регулювання діяльності суб'єктів ринку, але, також, повинна створювати умови, що передбачають найменший ризик та втрати у їхній діяльності. Саме у зв'язку з цим, важливим етапом удосконалення процесу будівництва повинно стати застосування провідного досвіду зарубіжних країн щодо організації, побудови політики у будівництві. Зосередженість на споживача є основним принципом і рушійною силою більшості європейських країн. Розвиток будівельної галузі, містобудування, освоєння нової будівельної продукції, насамперед, спрямовані на задоволення потреб суспільства. Тому, українська будівельна галузь повинна мати єдину систему норм а, також, підходів, що складають основу для формування ефективної, безпечної та економічної будівельної діяльності у певному секторі економіки.

Варто зауважити, що модернізація нормативно-правової бази будівельної галузі – це тривалий і складний системний процес, який впливає на якість будівельної продукції, її інноваційний та економічний розвитку, на захист прав споживачів. Сьогодні, в Україні процес будівництва регулюється понад 3,5 тис. нормативно-правових та технічних актів, але з майже 1,5 тисячі стандартів, що входять до переліку актів технічного регулювання будівництва лише 44% із них гармонізовані з європейськими та міжнародно визнаними стандартами. На сьогодні, темпи оновлення державних будівельних норм в Україні знизились на 12-16 разів. Через це гармонізувати нормативно-правову базу особливо у галузі будівництва – обов'язок України перед Європейським Союзом та Світовою Організацією Торгівлі [3]. Разом з тим, зазначимо, що процес оновлення нормативно-

правової бази відбувається надто повільно та не системно, хоча були прийняті певні стратегії, на рівні виконавчої влади, у різні часи. Розглянемо деякі із них більш детально. Наприклад, стосовно нових змін до державних будівельних норм щодо проектування доріг загального користування – Зміна №1 у ДБН В.2.3-4:2015 «Автомобільні дороги. Частина I. Проектування. Частина II. Будівництво» [4] – то вони набули чинності з 01 вересня 2019 року. В цих нормах внесено ряд важливих змін, які є обов'язковими для утримання безпечних та якісних доріг, як у Європі. Вони були розроблені експертами Державного підприємства «Державний дорожній науково-дослідний інститут імені М.П. Шульгіна» (ДП «ДерждорНДІ») та поширюються на будівництво нових доріг, реконструкцію та капітальний ремонт існуючих доріг за межами населених пунктів. Основне призначення норм – покращити безпеку дорожнього руху та якість дорожнього покриття на дорогах. Що стосується безпеки дорожнього руху, то нові норми фіксують можливість звужити крайні ліві смуги на основних маршрутах та створити безпечнішу смугу для зупинки, спроектувати протизасліплюючі екрани та створити шумові смуги, які допомагатимуть водіям не заснути за кермом. Також, рекомендується встановити SOS-станції на маршрутах для надання першої допомоги в разі виникнення різних надзвичайних ситуацій [5].

У 2018 році уряд нашої держави здійснив та започаткував низку проектів на національному рівні щодо розвитку дорожньої та залізничної інфраструктури. Завдяки збільшенню державних інвестицій тривалість ремонту та будівництва громадських доріг є найбільшою за останні 14 років. Було, також, побудовано та відновлено 957 виробничих споруд: цехів, складів, сховищ та електростанцій тощо. Хоча не без процедур вирішення спорів та, нажаль, не уникнувши довгих судових розглядів, відкрито Бескидський тунель, збільшивши при цьому пропускну здатність маршруту з 47 до 100 поїздів на день [6].

Також варто зазначити, що було спрощено реєстрацію декларацій про готовність об'єкта до експлуатації із прийняттям постанови Кабінету Міністрів України від 27.03.2019 № 367 «Деякі питання дерегуляції господарської діяльності» завдяки розширенню функціональних можливостей електронного кабінету органів державного архітектурно-будівельного контролю та визначенню статусу цього електронного сервісу як електронного кабінету замовника будівництва [7].

Значним досягненням підвищення ефективності нормативно-правового регулювання у будівництві було прийняття Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення порядку надання адміністративних послуг у сфері будівництва та створення Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва» № 199-IX від 17.10.2019 р., положеннями якого передбачено створення Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва, до складових якої відносяться: 1) реєстр будівельної діяльності; 2) електронний кабінет користувача електронної системи (далі - електронний кабінет); 3) портал електронної системи. Невід'ємною архівною складовою частиною Реєстру будівельної діяльності означено єдиний реєстр документів, що дають право на виконання підготовчих та будівельних робіт, засвідчують прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів, відомостей про повернення на доопрацювання, відмову у видачі, скасування та анулювання зазначених документів. Передбачається, що введення в дію відповідних положень створить можливість систематизації усього документообігу, збільшення ступеню застосування ресурсів електронного урядування та зменшити особисту взаємодію учасників відносин у будівництві із органами державного архітектурно-будівельного контролю, і таким чином, це створить передумови мінімізації корупційних ризиків та підвищить ступінь прозорості процедур.

Розглянемо інший приклад взаємозв'язку ефективності державного механізму нормативно-правового регулювання соціально-економічних відносин та економічного зростання у будівництві. 31 серпня 2018 року набрав чинності «Порядок проведення технічного обстеження і прийняття в експлуатацію індивідуальних (садибних) житлових будинків, садових, дачних будинків, господарських (присадибних) будівель і споруд, будівель і споруд сільськогосподарського призначення, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з незначними наслідками (СС1), збудовані на земельній ділянці відповідного цільового призначення без дозвільного документа на виконання будівельних робіт», затверджений Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України №158 від 03.07.2018 року, відповідно до якого індивідуальний (садибний) житловий будинок, садовий, дачний будинок, господарська будівля та споруда, будівля та споруда сільськогосподарського призначення може бути побудована на запланованій землі без дозвільного документу» [8]. Отже, даним Порядком регулюються процедури та умови введення в експлуатацію індивідуальних (садибних) житлових будинків, садових, дачних будинків, господарських (присадибних) будівель і споруд, будівель і споруд сільськогосподарського призначення збудованих без дозвільного документа на виконання, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з незначними наслідками (СС1). Тобто, наразі, громадяни можуть ввести в експлуатацію, у спрощеному порядку, збудовані споруди у період з 05 серпня 1992 року по 09 квітня 2015 року. При цьому, державний орган архітектурно-будівельного контролю зобов'язаний прийняти об'єкт після технічного огляду протягом 10 днів з дня подання відповідної заяви.

У 2018 році, як констатує Державна служба статистики України, прийнято в експлуатацію 8689,4 тис.м² загальної площі житла (нове будівництво), з яких 498,4 тис. м² (або 5,7% загального обсягу житла)

відповідно до вищезазначеного Порядку, були збудовані без документа, який містив дозвіл на виконання будівельних робіт [9]. Варто відзначити, що у 2018 році в країні прийнято в експлуатацію споруди загальною площею 493,9 тис.м², з яких 46,2 тис.м² – побудовані відповідно до Порядку. Порівняно з 2017 роком, прийняття в експлуатацію дачних і садових будинків збільшилось на 15,3%, при цьому, не враховувалась площа, прийнята в експлуатацію відповідно до Порядку (див. Табл. 1. [9]).

Таблиця 1

Прийняття в експлуатацію житла (нове будівництво) по регіонах [9]

	Прийняття в експлуатацію загальної площі житла у 2018 р.				
	УСЬОГО			Без урахування загальної площі житла, прийнятого в експлуатацію відповідно до Порядку	
	тис м ² загальної площі	у % до		тис м ² загальної площі	у % до 2017
загального обсягу		2017			
УКРАЇНА	8689,4	100	94,3	8191,0	88,9
<i>Вінницька</i>	223,9	2,6	73,7	215,8	71,0
<i>Волинська</i>	371,3	4,3	120,4	355,8	115,3
<i>Дніпропетровська</i>	283,5	3,3	88,7	251,9	78,8
<i>Донецька</i>	40,6	0,5	106,0	34,0	88,9
<i>Житомирська</i>	146,3	1,7	117,7	123,4	99,3
<i>Закарпатська</i>	428,7	4,9	116,6	404,8	110,1
<i>Запорізька</i>	68,2	0,8	77,0	62,1	70,1
<i>Івано-Франківська</i>	404,2	4,6	77,3	386,7	74,0
<i>Київська</i>	1541,0	17,7	89,6	1508,7	87,8
<i>Кіровоградська</i>	48,0	0,6	117,9	39,0	95,7
<i>Луганська</i>	16,0	0,2	109,6	13,4	91,7
<i>Львівська</i>	897,3	10,3	101,0	837,0	94,2
<i>Миколаївська</i>	51,3	0,6	99,1	48,7	94,1
<i>Одеська</i>	567,8	6,5	83,1	556,9	81,5
<i>Полтавська</i>	202,5	2,3	98,5	180,2	87,6
<i>Рівненська</i>	319,3	3,7	88,7	317,3	88,2
<i>Сумська</i>	96,9	1,1	105,7	88,9	97,0
<i>Тернопільська</i>	261,1	3,0	106,8	195,1	79,8
<i>Харківська</i>	528,9	6,1	152,0	517,8	148,9
<i>Херсонська</i>	95,1	1,1	159,8	85,9	144,3
<i>Хмельницька</i>	324,9	3,7	97,0	311,4	93,0
<i>Черкаська</i>	131,3	1,5	98,5	117,3	88,0
<i>Чернівецька</i>	287,5	3,3	153,7	195,8	104,7
<i>Чернігівська</i>	97,9	1,1	82,6	88,3	74,5
Київ	1255,9	14,5	75,5	1254,8	75,5

Як видно з Таблиці 1, у 2018 р. на Київщині та в місті Києві найбільшого розвитку зазнав первинний ринок нерухомості, на який припало 20% загальної площі житла, прийнятої в експлуатацію. Також, слід підкреслити, що будівельний сектор зростає так як очікувалося у 2019 році. У березні 2019 року, порівняно з лютим 2019 року, індекс сезонного коригування цін будівельної продукції становив 103,0%, порівнюючи з березнем 2018 року, у якому індекс становив – 129,7%. У січні-березні 2019 року, порівняно з січнем-березнем 2018 року, індекс будівельної продукції становив 124,3%. За даними Державної служби статистики України, за січень-березень 2019 року обсяг будівельної продукції, виробленої українськими підприємствами, становив 26,5 млрд. грн. Нове будівництво, реконструкція та технічне переоснащення становили 79,6% від загального обсягу продукції будівництва, капітальний та поточний ремонт – 11,5% та 8,9%, відповідно.

Таким чином, можна констатувати, що надійна інвестиційна база програм розвитку будівельного сектору та його чітка нормативно-правова складова, а також відповідні програми підтримки галузі відіграють важливу роль у відновленні національної економіки будь-якої країни, про що свідчить не тільки показники економічного зростання, але й елементи впровадження передового досвіду передового досвіду розвитку зарубіжних країн. У державно-управлінському аспекті, інвестиції у пріоритетні сфери економіки, системне прийняття відповідних нормативно-правових актів для підтримки основних інвестиційних програм визначають успіх реформ [10].

Висновки та перспективи подальших досліджень. Резюмуючи зазначимо, що розглянуті у статті зміни у законодавстві щодо будівництва та нерухомості, прийняті в період 2018-2019 рр., удосконалення нормативно-правового регулювання складних та непрозорих процедур у відповідній частині регулювання соціально-економічних відносин у будівництві, оновлення старих будівельних норм, узгодження державних

будівельних норм із нормами Європейського Союзу, а, також, чітке функціонування державних процедур та строків їх виконання мають на меті підвищити інвестиційну привабливість будівельної галузі та запобігти корупції у будівельному секторі, а, також, встановити ефективні та прозорі процедури для забудовників при проведенні будівництва та введення в експлуатацію об'єктів. Ряд нормативно-правових актів, що наразі були розглянуті та прийняті Верховною Радою України, покликані захищати права покупців житла та інформувати громадськість про будівельні проекти шляхом створення Єдиної державної електронної системи у будівельній галузі та обов'язкової реєстрації укладених договорів власності на квартиру чи нежитлове приміщення в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно. Очікувані зміни включають передачу прав власності на квартири та нежитлові приміщення в будинках, які не введені в експлуатацію.

Література

1. Проект Концепції публічного управління у сфері містобудівної діяльності на 2019-2030 роки / Збірник аналітичних матеріалів 2019 р. URL: <http://www.vin.gov.ua/images/doc/vin/dep-dmba/news/Conc.pdf> (дата звернення: 27.11.2019).
2. Бібік Н.В. Аспекти державного регулювання будівельного ринку України / Н.В. Бібік, О.І. Понуровський. URL: https://economy.kname.edu.ua/images/files/konferenc/dec2014/6_3.pdf (дата звернення: 10.11.2019).
3. Brdo Офіс ефективного регулювання: / Олена Шуляк // Осучаснення нормативної бази в будівництві. Перебіг процесу. URL: <https://brdo.com.ua/news/osuchasnennya-normatyvnoyi-bazy-v-budivnytstvi/> (дата звернення: 26.11.2019).
4. Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України 2019 / Державні будівельні норми

України / Автомобільні дороги Частина I. Проектування Частина II.
Будівництво ДБН В.2.3-4:2015 Зміна № 1 (Проект, остаточна редакція)

URL:

https://ukravtodor.gov.ua/4489/standarty_ta_normy/zminy_1_dbn_v_2_3-4_2015_avtomobilni_dorohy_chastyna_i_proektuvannia_chastyna_ii_budivnytstvo/zminy_1_dbn_v_2_3-4_2015_avtomobilni_dorohy_chastyna_i_proektuvannia_chastyna_ii_budivnytstvo.pdf (дата звернення: 02.12.2019).

5. Конфедерація будівельників України / З 1 вересня українські траси будуватимуть за новими будівельними нормами: що змінилося. URL: <http://kbu.org.ua/index.php?id=1320> (дата звернення: 02.12.2019).
6. КМУ / Звіт уряду 2018 р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/uploaded-files/Zvit%202018.pdf> (дата звернення: 01.12.2019).
7. Деякі питання дерегуляції господарської діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України від 27 березня 2019 р. № 367: веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/367-2019-%D0%BF> (дата звернення: 10.12.2019).
8. Наказ Мінрегіону 03.07.2018 року № 158 «Про затвердження Порядку проведення технічного обстеження і прийняття в експлуатацію індивідуальних (садибних) житлових будинків, садових, дачних будинків, господарських (присадибних) будівель і споруд, будівель і споруд сільськогосподарського призначення, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з незначними наслідками (СС1), збудовані на земельній ділянці відповідного цільового призначення без дозвільного документа на виконання будівельних робіт» Документ з 0976-18, чинний, поточна редакція — Редакція від 18.01.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0976-18> (дата звернення: 28.11.2019).

9. Державна служба статистики / Житлове будівництво у 2018 р. // Експрес-випуск. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/express/expr2019/02/27.pdf> (дата звернення: 29.11.2019).
10. UA NEWS / Сергій Діденко // Будівництво в Україні: оцінка та перспективи розвитку. URL: <https://ua.news.ua/budivnytstvo-v-ukrayini-otsinka-ta-perspektyvu-rozvytku/> (дата звернення: 30.11.2019).

References

1. Proekt Kontseptsii publicnogo upravlinnia u sferi mistobudivnoi diialnosti na 2019-2030 roky / Zbirnyk analitychnykh materialiv 2019 r. URL: <http://www.vin.gov.ua/images/doc/vin/dep-dmba/news/Conc.pdf> (data zvernennia: 27.11.2019).
2. Bibik N.V. Aspekty derzhavnoho rehuliuвання budivelnogo rynku Ukrainy / N.V. Bibik, O.I. Ponurovskiy. URL: https://economy.kname.edu.ua/images/files/konferenc/dec2014/6_3.pdf (data zvernennia: 10.11.2019).
3. Brdo Ofis efektyvnoho rehuliuвання: / Olena Shuliak // Osuchasnennia normatyvnoi bazy v budivnytstvi. Perebih protsesu. URL: <https://brdo.com.ua/news/osuchasnennya-normatyvnoyi-bazy-v-budivnytstvi/> (data zvernennia: 26.11.2019).
4. Ministerstvo rehionalnoho rozvytku, budivnytstva ta zhytlovo-komunalnoho gospodarstva Ukrainy 2019 / Derzhavni budivelni normy Ukrainy / Avtomobilni dorohy Chastyna I. Proektuvannia Chastyna II. Budivnytstvo DBN V.2.3-4:2015 Zmina № 1 (Proekt, ostatochna redaktsiia) URL: https://ukravtodor.gov.ua/4489/standarty_ta_normy/zminy_1_dbn_v_2_3-4_2015__avtomobilni_dorohy__chastyna_i__proektuvannia__chastyna_ii__budivnytstvo/zminy_1_dbn_v_2_3-

- 4_2015__avtomobilni_dorohy__chastyna_i__proektuvannia__chastyna_ii__budivnytstvo.pdf (data zvernennia: 02.12.2019).
5. Konfederatsiia budivelnykiv Ukrainy / Z 1 veresnia ukrainski trasy buduvatymut za novymy budivelnymy normamy: shcho zminylosia. URL: <http://kbu.org.ua/index.php?id=1320> (data zvernennia: 02.12.2019).
  6. KMU / Zvit uriadu 2018 r. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/uploaded-files/Zvit%202018.pdf> (data zvernennia: 01.12.2019).
  7. Deiaki pytannia derehuliatsii hospodarskoi diialnosti: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 27 bereznia 2019 r. № 367: veb-sait. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/367-2019-%D0%BF> (data zvernennia: 10.12.2019).
  8. Nakaz Minrehionu 03.07.2018 roku № 158 «Pro zatverdzhennia Poriadku provedennia tekhnichnoho obstezhennia i pryiniattia v ekspluatatsiiu individualnykh (sadybnykh) zhytlovykh budynkiv, sadovykh, dachnykh budynkiv, hospodarskykh (prysadybnykh) budivel i sporud, budivel i sporud silskohospodarskoho pryznachennia, shcho za klasom naslidkiv (vidpovidalnosti) nalezhat do ob'ektiv z neznachnymy naslidkamy (SS1), zbudovani na zemelni diliansi vidpovidnoho tsilovoho pryznachennia bez dozvilnoho dokumenta na vykonannia budivelnykh robot» Dokument z 0976-18, chynnyi, potochna redaktsiia — Redaktsiia vid 18.01.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0976-18> (data zvernennia: 28.11.2019).
  9. Derzhavna sluzhba statystyky / Zhytlove budivnytstvo u 2018 r. // Ekspres-vypusk. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/express/expr2019/02/27.pdf> (data zvernennia: 29.11.2019).
  10. UA NEWS / Serhii Didenko // Budivnytstvo v Ukraini: otsinka ta perspektyvy rozvytku. URL: <https://ua.news/ua/budivnytstvo-v-ukrayini-otsinka-ta-perspektyvy-rozvytku/> (data zvernennia: 30.11.2019).